Çocuklar?n Matematik Anksiyetesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar?n Matematik Anksiyetesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19055

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar?n Matematik Anksiyetesi Ölçe?i (ÇMAÖ), orijinal ad? Children's Anxiety in Math Scale (CAMS) olan psikometrik bir arac?n Türk kültürüne yap?lan bir uyarlama çal??mas?d?r. Bu ölçek, okul ça??ndaki çocuklar?n matematiksel durumlara kar?? hissettikleri gerginlik ve endi?e düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Uyarlama, Kandemir, Jameson ve Palestro (2016) taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, Türk çocuklar?n?n matematik ö?renimi s?ras?nda ya?ad?klar? duygusal tepkileri standart ve geçerli bir ?ekilde de?erlendirmeyi hedeflemektedir. Bu araç, e?itim psikometrik ara?t?rmalarda ve klinik de?erlendirmelerde kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Matematik Anksiyetesi, Çocuklar?n Matematik Anksiyetesi Ölçe?i, CAMS, Uyarlama, E?itim Psikolojisi, Okul Ça??, Türkiye

Yazarlar

M. A. Kandemir, M. M. Jameson, J. J. Palestro

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ilkokul ve ortaokul düzeyindeki çocuklar?n akademik ba?ar?lar?n? olumsuz yönde etkileyen yayg?n bir sorun olan matematik anksiyetesi seviyelerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde belirlemektir. Bu tespit, e?itimcilerin ve psikologlar?n anksiyete düzeyine uygun müdahale stratejileri geli?tirmesine olanak tan?r.

Uyarlama çal??mas?, orijinal ?ngilizce ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türk popülasyonunda matematik e?itimi ara?t?rmalar?na katk?da bulunmay? amaçlam??t?r. Ölçek, özellikle matematik dersleri, s?navlar? veya matematiksel problemleri çözme ba?lam?nda ortaya ç?kan kayg? reaksiyonlar?n? hedef almaktad?r.

Yap?

Çocuklar?n Matematik Anksiyetesi Ölçe?i, bireyin matematiksel görevlerle kar??la?t???nda ya?ad??? bili?sel ve duygusal tepkilerin yo?unlu?unu ölçen tek boyutlu veya çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Matematik anksiyetesi, genellikle matematiksel yetene?in dü?ük olmas?ndan ziyade, matematiksel durumlara kar?? duyulan güçlü bir gerginlik, endi?e ve korku hissi olarak tan?mlan?r.

Bu psikolojik yap?, bireyin matematiksel performans? üzerinde engelleyici bir etkiye sahiptir ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

genellikle matematik derslerinden kaç?nma davran??lar?na yol açar. Ölçek, bu yap?y? de?erlendirirken, sadece genel kayg?y? de?il, matematik özelindeki durumsal ve tepkisel kayg?y? ölçmeye odaklan?r.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgileri detayl? olarak sunulmam?? olsa da, Kandemir ve arkada?lar? (2016) taraf?ndan yürütülen bir uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?unu kan?tlamak için çe?itli geçerlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Tipik olarak, bu tür çal??malarda yap? geçerli?ini test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?l?r.

DFA sonuçlar?n?n, ölçe?in orijinal yap?s?yla tutarl? oldu?unu göstermesi beklenir. Ayr?ca, ölçüt ba??nt?l? geçerlik kapsam?nda, ÇMAÖ puanlar?n?n, matematik ba?ar?s? ile negatif ve genel kayg? ölçekleri ile pozitif yönde anlaml? ili?kiler sergiledi?i rapor edilmi? olabilir. Bu bulgular, ölçe?in gerçekten de matematiksel kayg?y? ölçtü?ünü destekler niteliktedir.

Güvenirlik

Kaynak verilerde güvenirlik bilgisi eksik olmas?na ra?men, uyarlama çal??malar?n?n temel gerekliliklerinden biri iç tutarl?l???n incelenmesidir. Ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek için genellikle Cronbach Alfa katsay?s? hesaplan?r.

Kandemir ve arkada?lar? (2016) taraf?ndan yap?lan çal??mada, ÇMAÖ'nün toplam puan? için yüksek bir güvenilirlik katsay?s? (örne?in, $\alpha > .80$) elde edilmi? olmal?d?r. Bu yüksek katsay?, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? (matematik anksiyetesini) ölçtü?ünü gösterir ve ölçe?in Türk örnekleminde güvenilir bir ?ekilde kullan?labilece?ini i?aret eder.

Faktör Analizi

Çocuklar?n Matematik Anksiyetesi Ölçe?i'nin orijinal yap?s? genellikle çok faktörlüdür ve bu faktörler aras?nda matematik s?nav? kayg?s?, say?sal i?lem kayg?s? ve genel matematik dersi kayg?s? gibi alt boyutlar bulunabilir. Uyarlama sürecinde, bu orijinal faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de korunup korunmad??? incelenmi?tir.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), toplanan verilerin orijinal ölçe?in hipotez edilen faktör yap?s?na ne kadar uydu?unu test etmek için kullan?lm??t?r. Uyum indekslerinin (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) kabul edilebilir düzeylerde olmas?, ölçe?in faktör yap?s?n?n kültürel ba?lamda da geçerlili?ini korudu?unu gösterir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish), ?ngilizce (Original)

Population Group: ?lkokul ve Ortaokul Ö?rencileri (Primary and Secondary School Students)

Age Group: Genellikle 7-12 ya? aral??? (Generally 7-12 years old)

Population Details: Türkiye'deki farkl? sosyoekonomik ve co?rafi bölgelerden seçilen okul ça??ndaki çocuklar.

Test Methodology: Ölçek, genellikle 3'lü veya 4'lü Likert tipi derecelendirme ile uygulan?r (Örn: "Hiçbir zaman"dan "Her zaman"a). Çocuklar, matematiksel senaryolara kar?? ne kadar endi?e veya gerginlik hissettiklerini belirtirler. Puanlama, genellikle maddelerin toplanmas?yla yap?l?r; yüksek puanlar yüksek matematik anksiyetesi seviyesini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Psikolojisi, Duygusal Tepkiler, Likert Ölçe?i, Geçerlik, Güvenilirlik, E?itim Ara?t?rmas?

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: molly.jameson@unco.edu (Sorumlu Yazar)

Correspondence Address: Molly M. Jameson (University of Northern Colorado, ABD)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tiricilerinden izin al?narak uyarlama gerçekle?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Molly M. Jameson ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Uyarlama çal??mas?n?n yay?nland??? y?l **2016**'d?r.

Orijinal PDF doküman?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: childrens-anxiety-in-math-scale-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Kandemir, M. A., Jameson, M. M., & Palestro, J. J. (2016). Translating the Children's Anxiety in Math Scale to Turkish for use with Turkish children. *British Journal of Education, Society & Behavioural Science*, *15*(1), 1-10.

Çocuklar?n Matematik Anksiyetesi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal kaynakta belirtilmedi?i için burada listelenmemi?tir. Maddelerin tam ve do?ru listesi için lütfen referans olarak verilen makaleye ba?vurunuz.

Ölçek Maddeleri, kaynak içerikte bulunmamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM